

Aan het college van B&W Hilvarenbeek

Betreft: Advies inzake de aanbesteding huishoudelijke ondersteuning GHO 2022.

Hilvarenbeek, 12 januari 2022

Geacht college,

De Participatieraad Hilvarenbeek brengt hiermee een advies uit over het voorstel aan het college om de inkoopstrategie Huishoudelijke Ondersteuning 2022 vast te stellen. Dit advies is mede gebaseerd op het betreffende document inkoopstrategie van 8 december 2021 en de schriftelijke beantwoording van door ons gestelde vragen hierover. Daarnaast hebben we uiteraard contact gehad met onze collega's in de sociale raden van Goirle en Oisterwijk. Hieronder geven we onze opmerkingen en adviezen weer.

1. In de gemeenten binnen de regio Hart van Brabant is de afgelopen tijd veel gesproken over de grote sommen geld die nodig zijn binnen het sociaal domein. Die discussies hebben tot de conclusie geleid dat er onder andere anders voor WMO en jeugdzorg ingekocht moet worden om de kosten beheersbaarder te maken. Beperking van het aantal aanbieders en werken met een of enkele hoofdaanbieders zijn denklijnen die daarbij boven kwamen drijven. Terugdringen van de administratieve lastendruk voor de gemeenten speelde daarbij ook een rol. En normaliseren werd een begrip dat vooral belangrijk werd om de toekenning van maatwerkvoorzieningen te beperken en daarmee de kosten te drukken.
2. In het collegevoorstel wordt er naar ons idee minder aangesloten op de in de regio gevoerde discussies. Wel wordt het begrip normaliseren hier ingevoerd en toegelicht. Normaliseren wordt uitgelegd als het normaal vinden dat mensen een beroep doen op hun omgeving én dat het normaal is te leven met acceptabele beperkingen. Wat acceptabele beperkingen zijn wordt verder niet toegelicht. Wat ons betreft moet het duidelijk zijn dat die beperkingen het niet acceptabel maken dat betrokkene niet tot zelfredzaamheid in staat is. De wet kent het begrip acceptabele beperking niet en schrijft voor dat de gemeente onder voorwaarden ondersteuning biedt aan iemand met beperkingen die anders niet zelfredzaam is.
3. De verwachting wordt uitgesproken dat het aanbod van HO minder versnipperd zal zijn door de voorliggende aanbesteding, maar er wordt niet aangegeven waarop die verwachting gebaseerd is. De verwachting in de nota is daardoor ongefundeerd, en is daarmee wellicht een "hoop" geworden. Wanneer het beperken van het aantal aanbieders inderdaad gewenst is, adviseren we te bedenken hoe met de aanbesteding het aantal aanbieders verminderd kan worden. Daarbij merken we wel op dat een beperking van het aantal aanbieders niet mag leiden tot een onredelijke beperking van de keuzevrijheid van inwoners.
4. Onder 4.2.2 wordt aangegeven dat het doel van de inkoop is: het inkopen van kwalitatieve dienstverlening op het gebied van een schoon en leefbaar huis en schone was. Onder 4.3.3 wordt de schone was er weer uitgehaald en als optioneel voor de gemeenten genoemd. Dat is tegenstrijdig en deze keuze wordt verder niet toegelicht. En daarmee wordt ook niet toegelicht of onze gemeente van die optie wel of niet gebruik wil maken. En zo niet, hoe dan

ondersteuning wordt geboden op dit onderdeel. We adviseren hierover duidelijkheid te geven.

5. Onder het kopje 4.2.4. totale inkoopwaarde en besparingspotentieel worden verschillende ontwikkelingen aangegeven die invloed kunnen hebben op de behoefte aan HO, maar een indicatie of onderbouwing van het besparingspotentieel is er niet. Op zich logisch als er ook nog geen tarieven zijn opgenomen. Bij de verdere besluitvorming is wel meer financiële informatie nodig.
6. Het is de bedoeling door 'normaliseren' de druk op de geïndiceerde zorg te verlagen. Wellicht kan men besparen op de kosten door, bij een potentieel 'zware' indicatie, in plaats daarvan een combinatie van gelijktijdige gebruik van een vrij toegankelijke voorziening met een 'lichte' indicatie in te zetten. Zo kan mogelijk een 'zware' indicatie voorkomen worden. Daarvoor is het dan wel nodig dat zorgaanbieders korte lijntjes hebben met professionals in de vrij toegankelijke voorzieningen.
7. In de praktijk is het moeilijk gebleken om enige controle te hebben op de geleverde prestaties. Wij adviseren om in de nieuwe situatie de tevredenheid van onze burgers die gebruik maken van HO, te betrekken bij de beoordeling van de geleverde prestaties. Daarnaast is het goed om via steekproeven gerichte controles op de geleverde kwaliteit uit te voeren.
8. In de nota wordt het als vanzelfsprekend benoemd dat de zorgaanbieder ook een signaalfunctie heeft, waardoor als er bij de inwoner iets waargenomen wat het vermelden waard is, de gemeente hiervan op de hoogte wordt gesteld. We vinden dit een belangrijk element in het werk van de huishoudelijke ondersteuning en adviseren om deze signaalfunctie concreet en expliciet op te nemen in de kwaliteitseisen én de aanbieders over hun ervaring daarmee vooraf te bevragen.

Graag brengen we onze adviezen onder uw aandacht en wachten uw reactie af.

Met vriendelijke groet

Leon Bertens

Voorzitter Participatieraad Hilvarenbeek